

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Філософський факультет

Кафедра політології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заст. декана
філософського факультету
Дмитро Неліпа

« _____ » 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ СТУДІЇ

для студентів Хімічного факультету

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма
вид дисципліни

10 Природничі науки
102 Хімія
Бакалавр
Хімія
Обов'язкова

форма навчання	денна
навчальний рік	<u>2022/2023</u>
семестр	3
кількість кредитів ECTS	2,0
мова викладання	українська
форма заключного контролю	залік

Викладач: Хилько Микола Іванович, д.філос. н., професор кафедри політології

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

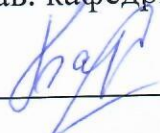
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2022

Розробник: д.філос.н., професор кафедри політології Хилько М.І.

Затверджено

«26» серпня 2022 р.
Зав. кафедри політології

 (Олег БАТРИМЕНКО)

Протокол № 1 від 26 серпня 2022 р.

Схвалено науково - методичною комісією хімічного факультету

Протокол від « 7 » вересня 2022 року № 1

Голова науково-методичної комісії (Александр Поік)

« 7 » вересня 2022 року

Схвалено науково - методичною комісією філософського факультету

Протокол від « 31 » серпня 2022 року № 2

Голова науково-методичної комісії (Ірина МАСЛІКОВА)

« 31 » серпня 2022 року

ВСТУП

1. Метою дисципліни формування у студентів уявлення про функціонування та розвиток сучасного суспільства, специфіку соціологічного і політологічного пізнання проблем і тенденцій суспільного розвитку, політики і влади, взаємодію людини з різними інституціями, особливості сучасного українського політичного процесу у порівняльному контексті.

2. Вимоги до вибору навчальної дисципліни

До початку вивчення цього курсу студенти повинні:

мати узагальнені **знання** про процеси та явища суспільного буття, про філософські, культурні, політико-правові та соціально-економічні основи життя суспільства;

вміти збирати та аналізувати інформацію щодо подій, процесів та явищ соціально-політичного життя суспільства;

володіти елементарними навичками використання інформаційних джерел; наукового дослідження та управління інформацією.

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна *«Соціально-політичні студії»* спрямована на розкриття особливостей соціологічного і політологічного знання про суспільство, моделей соціального порядку і взаємодій, базових вимірів та проблем сучасного суспільства, логіки його розвитку, соціально-культурних і політично-культурних характеристик і тенденцій розвитку сучасного українського суспільства. Під час вивчення дисципліни увага зосереджується на вимірах цінностей, ідентичності, нерівностей, соціальної солідарності і конфліктів, соціальних відносин в системах зайнятості і політики, історії політичної думки, питанням влади, режимів у політиці, політичним системам суспільства та державі, громадянському суспільству, демократії, партіям та партійним системам, виборам, світовій політиці тощо.

4. Завдання (навчальні цілі) – сформувати у студентів цілісну систему знань про сучасні дослідження в політичній науці, основну проблематику, дослідницькі підходи та методології вивчення сучасних політичних процесів. В результаті навчання студенти мають не лише продемонструвати масив теоретичних знань, але й використовувати їх у своїх самостійних дослідженнях політичних процесів, вміючи надавати неупереджену експертну оцінку дослідженим явищам та процесам внутрішньої та зовнішньої політики.

Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних програмних компетентностей згідно з вимогами Стандарту вищої освіти України (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, галузь знань 10 «Природничі науки», спеціальність 102 – «Хімія»):

ЗК 7. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 11. Здатність бути критичним та самокритичним.

ЗК 12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК 6. Здатність оцінювати ризики.

СК11. Здатність формулювати етичні та соціальні проблеми, які стоять перед хімією, та здатність застосовувати етичні стандарти досліджень і професійної діяльності в галузі хімії (наукова доброчесність).

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
Знати:				
1.1	сутність основних соціальних і політичних явищ, які є предметом соціологічних та політологічних студій	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Усні відповіді, конспект періоджерел, презентація самостійної роботи	20
1.2	закономірності соціального та політичного життя, соціальних та політичних відносин і процесів, сучасні моделі соціального і політичного порядку	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Усні відповіді, презентація самостійної роботи	20
Вміти:				
2.1	аналізувати соціальні і політичні явища, критично оцінювати їх, коли вони представлені в ЗМІ та в соціальних інтернет-мережах, надавати їм інтерпретації з позицій сучасного соціологічного та політологічного знання	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Усні відповіді, презентація самостійної роботи	10
2.2	знаходити пояснення проблемам соціальної, громадсько-політичної та професійної діяльності в закономірностях функціонування суспільства, політики і влади	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Усні відповіді, презентація самостійної роботи	10
2.3	аналізувати процеси у внутрішньому та міжнародному соціально-політичному житті, визначати та розкривати сутність актуальних соціальних і політичних проблем, конфліктів сучасного суспільства, їх умови і чинники виникнення та врегулювання	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Усні відповіді, презентація самостійної роботи, контрольна робота	10
Комунікація:				
3.1	використовувати знання іноземних мов для аналізу інформаційних інтернет-ресурсів, читання новітньої соціально-політичної літератури	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	Усні відповіді, презентація самостійної роботи,	5
3.2	представляти результати проведених досліджень та здійсненої самостійної	Лекція, семінарське	Усні відповіді, презентація	5

	<i>роботи у вигляді доповідей, повідомлень, есе, презентацій</i>	<i>заняття, самостійна робота</i>	<i>самостійної роботи</i>	
3.3	<i>вести полеміку стосовно актуальних соціально-політичних проблем внутрішнього та міжнародного життя</i>	<i>Семінарське заняття</i>	<i>Участь в дискусії на семінарському заняття</i>	5
	Автономність та відповідальність			
4.1	<i>самостійно шукати та критично опрацьовувати літературу із соціально-політичних досліджень, вільно володіти методами обробки, аналізу та синтезу наукової інформації</i>	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота</i>	<i>Усні відповіді, конспект першоджерел, презентація самостійної роботи, контрольна робота</i>	10
4.2	<i>нести відповідальність за достовірність інформації, яка повідомляється під час семінарських занять та використовується при написанні самостійних робіт</i>	<i>Семінарське заняття, самостійна робота</i>	<i>Усні відповіді, презентація самостійної роботи</i>	5

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)									
	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2
P17. Працювати самостійно або в групі, отримати результат у межах обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність та наукову доброчесність.	+	+	+	+	+				+	+
P22. Обговорювати проблеми хімії та її прикладних застосувань з колегами та цільовою аудиторією державною та іноземною мовами.						+	+	+		

7. Схема формування оцінки

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема оцінювання теоретичної підготовки – результати навчання (знання 1.1 – 1.2), що складає 40% від загальної оцінки та оцінювання практичної підготовки – результати навчання (вміння 2.1-2.3); (комунікація 3.1-3.2); (автономність та відповідальність 4.1-4.2), що складає 60% загальної оцінки.

Оцінювання семестрової роботи:

1. Усна доповідь: РН 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.4, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2 – 26-35 балів;
2. Доповнення /участь у дискусії: : РН 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.4, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2 – 5-15 балів;
3. Самостійна робота: (конспект першоджерел): РН 1.1, 4.1 – 5-15 балів;
4. Самостійна робота: (аналітичне завдання, презентація проекту): РН 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2 – 12-20 балів

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усього навчального курсу. Загальна оцінка за семестр складається із балів, отриманих за аудиторну роботу (усні доповіді, доповнення та участь в дискусіях на

семінарах) та за самостійні роботи (робота з текстами, дослідження цінностей, написання тексту рекомендацій). Всі види робіт за семестр мають у підсумку:

- в максимальному вимірі 80 балів
- в мінімальному вимірі 48 балів

У разі відсутності на семінарському занятті студент має відпрацювати завдання на семінар в письмовій формі.

Підсумкова контрольна робота в письмовій формі – РН 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.4, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2 – 12-20 балів.

Підсумкове оцінювання у формі заліку:

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів за систематичну роботу впродовж семестру з урахуванням підсумкової контрольної роботи. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання.

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж критичний мінімум – 60 балів, для одержання заліку необхідно обов'язково відпрацювати пропущені теми в письмовій формі та здати/надіслати електронною поштою викладачу, що проводить семінарські заняття.

Таким чином, підсумкова оцінка з дисципліни (мінімум 60, максимум 100 балів) складається із суми кількості балів за семестрову роботу (мінімум 48, максимум 80 балів) та підсумкової контрольної роботи (мінімум 12, максимум 20 балів).

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	ПКР (підсумкова контрольна робота) / залік	Підсумкова оцінка
Мінімум	36	24	60
Максимум	80	20	100

7.2 Організація оцінювання:

Семестрова робота		Семестрова кількість балів	
		Min – 48 бали	Max – 80 балів
Аудиторна робота: усна доповідь на семінарі, доповнення, участь в дискусіях	До тем: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 протягом семестру, згідно з графіком навчальних занять. У разі відсутності студента на занятті теми необхідно відпрацювати в письмовому вигляді	Min – 30	Max – 50
Самостійна робота	До теми 1: Самостійна робота з текстами – конспект 5 текстів.	Min – 6	Max – 10
	До теми 11: Проведення мікродослідження щодо політичної культури (знайомство з методологією, проведення самостійного опитування, узагальнення та інтерпретація результатів, презентація отриманих результатів).	Min – 12	Max – 20
Підсумкова	До тем 1-12	Min – 12	Max – 20

контрольна робота			
Підсумкова оцінка з дисципліни		60	100

Критерії оцінювання:

1. Аудиторна робота:

Усна доповідь:

10-8 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, використовуючи обов’язкову та додаткову літературу;

7-6 бали – студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов’язкову літературу. Допускаються несуттєві неточності;

5-4 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на необхідну навчальну літературу, Має у відповіді суттєві неточності;

3-1 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки у відповіді.

Доповнення / участь в дискусіях:

3 бали – доповнення змістовне, ґрунтовне, конструктивно доповнює обговорення теми,

2 бали – доповнення змістовне

1 бал – доповнення містить інформацію, що суттєво не розширює дискусію

2. Самостійна робота (конспект першоджерел):

2 бали – студент опрацював необхідний текст із цитуванням та відповідними власними зауваженнями та поясненнями;

1 бал – студент законспектував текст без цитувань та пояснень.

3. Самостійна робота (дослідження цінностей) та підсумкова контрольна робота:

20-16 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов’язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість здійсненого дослідження / підсумкової контрольної роботи

15-11 балів – студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов’язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження / підсумкової контрольної роботи. Допускаються несуттєві неточності

10-6 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну навчальну літературу, робота містить суттєві неточності

5-0 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань.

Шкала відповідності

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№	Тема	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Самост. робота
1	Політика як суспільне явище	2		2
2	Влада в політичному житті суспільства	2	1	4
3	Держава як основний інститут політичної системи		1	4
4	Правова соціальна держава та громадянське суспільство		1	4
5	Політичні режими		1	4
6	Демократія в політичному житті суспільства		1	3
7	Політичні партії та партійні системи	2		3
8	Громадсько-політичні об'єднання	2	1	2
9	Вибори та виборчі системи	2	1	4
10	Політичні еліти та політичне лідерство		1	2
11	Політична культура та політична свідомість		1	2
12	Світова політика та геополітика			4
	Підсумкова контрольна робота		1	
	Всього	10	10	40

Загальний обсяг 60 год., в тому числі:

Лекцій – 10 год.

Семінарів – 10 год.

Самостійна робота – 40 год.

Рекомендована література

Основна:

Політологія: Підручник / За ред. О.В. Бабкіної, В.П. Горбатенка. – К.: ВЦ «Академія», 2008. – 568 с.

Політологія. Навчально-методичний комплекс. / За ред. Кирилюка Ф.М. – К., 2004.

Політологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів. / За ред. Цвиха В.Ф., Батрименка О.В. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2010 – 671 с.

Політологія. Підручник. / За ред. Кулагіна Ю.І., Полуріза В.І. – К., 2002.

Політологія: відповіді на питання екзаменаційних білетів. Навчальний посібник. / За ред. Цвиха В.Ф. – К.: Знання, 2012 – 374 с.

Рудич Ф. Політологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. – Вид. 3-тє, перероб., доп. – К.: Либідь, 2009. – 480с.

Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки). Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 472 с.

Додаткова:

Громадянське суспільство в сучасній Україні: специфіка становлення, тенденції розвитку / За заг.ред. Ф.М.Рудича. – К.: Парламентське вид-во, 2006. – 412 с.

Демократія: Антологія / Упорядник О.Проценко. – К.: 2005. – XXVIII–1108 с. – „(Політичні цінності – Вип.1)”.

Енциклопедія політичної думки / За ред. Д.Міллера. Пер. з англ. – К.: Дух і Літера. 2000. – 472 с.

Кирилюк Ф.М. Історія політології. Підручник. – К., Академія, 2001.

Кирилюк Ф.М. Політологія Нової доби. – К., Академія, 2003.

- Класики політичної думки від Платона до Макса Вебера / Є.Причепій (ред.). – К.: Тандем, 2002.
- Коппель О.А., Пархомчук О.Ст. Міжнародні системи. Світова політика: Навчальний посібник. – К.: ФАДА, ЛТД, 2001.
- Короткий оксфордський політичний словник / Пер. з англ.; за ред. І.Макліна, А.Макмілана. – К.: Вид-во “Основи”, 2005. – 789 с.
- Наука. Влада. Політика / НАНУ; Ін-т політичних і етнонац. дослідж. ім. І.Ф. Кураса; [редкол.: М.І. Михальченко, О.С. Онищенко, Ю.А. Левенець та ін.]. – Київ: Знання України, 2008. – 240с.
- Політологічний енциклопедичний словник / В.Б. Авер’янов, І.В. Алексеєнко, С.С. Андреев та ін.; В.П. Горбатенко (упоряд.), Ю.С. Шемшученко та ін. – К., 2004. – 428 с.
- Політичні партії у виборах: Теорія та практика виборчої кампанії: Навч.-метод. посіб. / Шведа Ю.Р. — К., 2012. — 373 с.
- Прикладна політологія. Навчальний посібник / За ред. Горбатенка В.П. – К.: Академія, 2008. – 472 с.
- Acton J. The History of Freedom in Antiquity / The History of Freedom and other Essays. – London, 1902.
- Bachrach P., Baratz M.S. The Two Faces of Power / P. Bachrach, M.S. Baratz // American Political Science Review. – 1962, № 56. – P. 947–952.
- Ball T. Transforming political discourse: political theory and critical conceptual history. Oxford: Blackwell, 1988.
- Blau P. Exchange and Power in Social Life: with a New Introduction by Author / P. Blau. – New Brunswick, New Jersey. 2004. – 362 p.
- Blau P. Differentiation of power // Political power: A reader in theory and research / Ed. by R.Bell, D.V.Edwards, R.Harrison. New York: Free Press, 1969.
- Catlin G. E. G. The Science and Method of Politics / G. E. G. Catlin. – London : Taylor & Francis Group, 2019. – 374 p.
- Galbraith J. K. The Anatomy of Power / J. K. Galbraith. – Boston :Houghton Mifflin Company, 1983. – 206 p.
- Dahl R. A. Who Governs: Democracy and Power in an American City. New Haven: Yale University Press, 1961.
- Dahl R. A. Lindblom C .E. Politics, Economics, and Welfare: Planning and Politico-Economic Systems Resolved into Basic Social Processes. New York: Harper Torchbooks, 1953.
- Dahl R. A. A Preface to Democratic Theory. Chicago: Chicago University Press, 1956.
- Dahl R. A. A Critique of the Ruling Elite Model // American Political Science Review. 1958. Vol. 52. No. 2. P. 463–469.
- Dahl R. A. Further Reflections on “The Elitist Theory of Democracy” // Power: Critical Concepts / Ed. by J. Scott. Vol. III. London: Routledge, 1994. P. 285–299.
- Dahl R. A. After the Revolution? 2nd ed. New Haven: Yale University Press, 1990.
- Emmett D. The Concept of “Power” / D. Emmett // Power. – New York: Athertom Press, 1971. – P. 78–103.
- HabermasJ. Political Communication in Media Society: Does Democracy Still Enjoy an Epistemic Dimension? The Impact of Normative Theory on Empirical Research / J. Habermas // Communication Theory. – Vol. 16 (4). – P. 411–426.
- Jurgen Habermas in Society and Politics: A reader / edited by Steven Seidman. – Boston : Beacon Press, 1989. – 324 p.
- Lasswell H. Power and Personality / D. Harold Lasswell With a New Introduction by Peter de Leon. – New Jersey, 2009. – 278 p.
- Lasswell H. Power and Personality. N.Y., 1948. – P. 228–231.
- Noah E. Friedkin A Formal Theory of Social Power / N.E. Friedkin // Power: Critical Concepts; [edited by John Scott]. – London: Routledge, 1994. – P. 327–348.

- Foucault M. The subject and Power / M. Foucault // Power: Critical Concepts; [edited by John Scott]. – London: Routledge, 1994. – P. 218–234.
- Wartenberg T.E. The Forms of Power: From Domination to Transformation / T.E. Wartenberg. – Philadelphia: Temple University Press, 1990. – 253 p.
- Wrong D. Some Problems in Defining. – “American Journal Sociology”, 1968, Vol. 73, №6, P. 674–681.
- Wrong D. Power: Its forms, bases, and uses. Oxford: Basil Blackwell, 1988.